

KALENDER 2016

Hvide Hus bliver 100 år i 2016.

Dette markante og flotte hus er helt nyt i 1916. Adressen er Silkeborgvej 234, og årstallet kan ses på den østlige gavl. Huset lægger sig i dag stadig ret langt frem i forhold til nabohusene, men glansen fra 1916 er fjernet eller gemt.

Så vi må tilbage i tiden til billedet, som er taget i 1916. I bageste række til højre ses Marie Koch, født 1874, og Johan Frederik Koch, født 1869, der lod huset bygge. Foran står døtrene Emma og Maren. Desuden sønnen, Karl Koch. Til venstre på trappen ses muremesteren.

Det overvældende indgangsparti med balkon, buer og skåle samt stuk på facaden var en nyskabelse i Åbyhøj.

Forretningen blev snart udlejet med salg af trævarer og isenkram. I løbet af 1920'erne omdannedes forretningen til mejeriudsalg, og Peter Hansen rykkede ind i kælderen med cykelforretning og værksted, som han drev i mere end 40 år. I 1930 købte Marius Kjær Rasmussen, født 1905, huset og fortsatte mejeriudsalget.

Her ved overgangen til 2016 forventes huset nedrevet *inden så længe* og erstattet af byggeri med boliger og forretninger, der forventes at rumme de nuværende forretninger.

Men vi er fremme ved julen 1930, hvor forretningerne her tilsluttede sig et juleeventyr: SE JANUAR

AABY-AABYHØJ

LOKALHISTORISKE FORENING

Aaby-Aabyhøj Lokalhistoriske Forenings kalender for 2016.

Foreningen har igen gjort gode fund af markante motiver til glæde for mange.

15 af 24 billeder i denne kalender er skaffet til lejligheden.

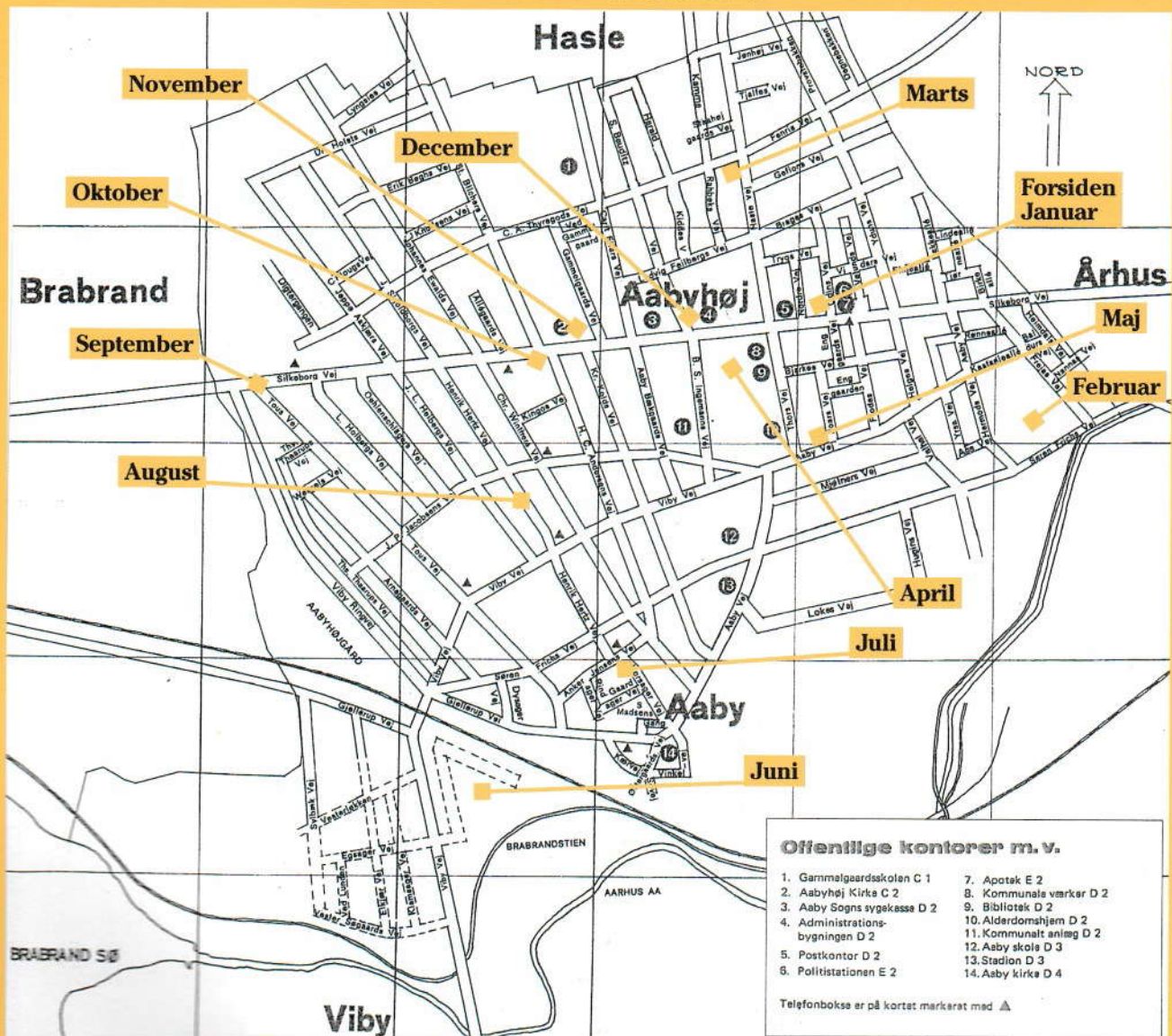
Derfor denne opfordring til kalenderlæserne: Kontakt Lokalhistorisk Arkiv på Biblioteket på Ludvig Feilbergs Vej (åbent hver torsdag kl. 15.30-17.30) eller et af foreningens bestyrelsesmedlemmer (se bagsiden), hvis du har spørgsmål eller vil låne/overdrage os papirer eller billeder.

I arkivet og foreningen ser vi gerne borgere, der vil medvirke ved opklaring og fastholdelse af lokalhistorien:

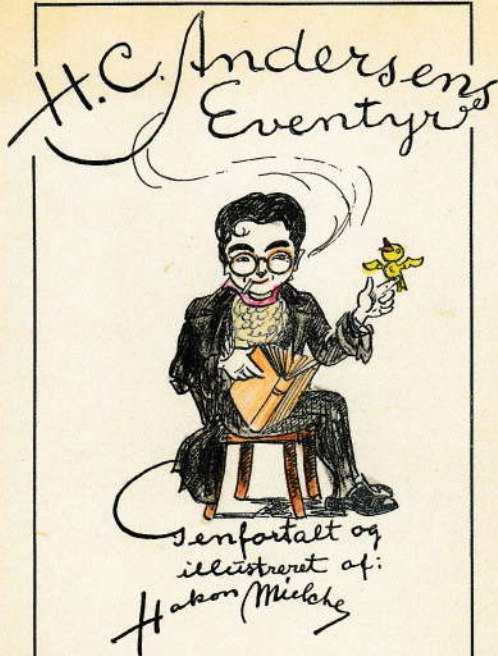
- Nutiden bliver til fortid. Derfor vil vi sætte pris på at få skriftlige beskrivelser af nutidige forhold, steder og situationer.
- Fotografere i Åbyhøj, dvs. bydelens hverdag og forandringer.

Gunner Rosenstedt Nielsen – formand, november 2015

På vejkortet fra 1966 finder du angivet navne på månederne de steder i Åbyhøj, som billederne kan henføres til.

Lad Børnene kolorere Tegningerne med Farveblyanter.

Gør Deres Juleindkøb
i Aabyhøj!

Ellertryk forbudt!

Forretningseventyr for børn i Åbyhøj anno 1930.

Allerede i 1930, syv år før handelstandsforeningen blev oprettet, var der gang i markedsføringen. På Aabyhøj Bogtrykkeri Carl-W. Mattson blev fremstillet en malebog til børnene i Åbyhøj. 22 lokale handlende valgte eventyr og Hakon Mielche lavede reklameformuleringer ud fra H.C. Andersens eventyr. Her er to eventyr om køb i to forretninger i Hvide Hus 1930.

Frem til 1945 fortsatte de to forretninger som sådan. I 1946 begyndte Marius Kjær Rasmussen at vulkanisere bildæk i bygningen bag Hvide Hus, og siden etableredes Aabyhøj Vulkaniseringsanstalt, der senere overtog bygnin-

gerne fra sodavandsfabrikken Marselis i gården bag Silkeborgvej 236. Mejeriudsalget blev i 1946 overtaget af Per Pedersen og i 1950 af Peter Stampe, som i 1956 flyttede over på den modsatte side af Silkeborgvej. Carlo Fløe Dinesen etablerede samme år salon Perma i Hvide Hus, og siden 1986 har Anette og Max Damgaard været indehavere af salon Klippestuen der. Det vil sige 60 år som frisørsalon og mejeriudsalg i mere end 30 år.

I lokalerne i kælderen har været blandt andet vinsalg og tøjforretning. Nu har Zanna Nielsen Blomsterværkstedet Magnolia.

Tegninger: Aaby-Aabyhøj
Lokalhistoriske Arkiv.

Kolorerings-Opgave.

Til alle Børn i Aabyhøj!

Naar I har koloreret alle Tegningerne hertil, klip saa de efterfølgende 6 Tegninger ud og kolorer Tegningerne (Diamant Avena-Grøn, Gordon-Mix-ture, Aggerbecks Sæbespaaner og D. Friis Bagepulver) saaledes, at de bliver i Farver som de rigtige Pakker af den Slags, og de andre 2 Tegninger som I nu synes, de er bedst.

Send dem i lukket Konvolut mærket „Kolorerings-Opgave“ til

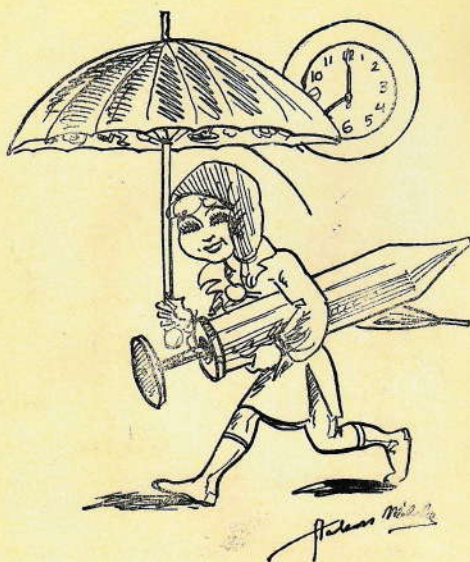
Boghandler Valdemar Nielsen,
Aabyhøj

Løsningen skal indsendes inden 1. Februar 1931. Den bedste Tegning faar i Præmie 10 Kroner, de to næstbedste Hold Tegninger faar hver en Præmie paa 5 Kr., efterfølgende 10 bedste Hold Tegninger faar hver en Æske

Farveblyanter.

Bogen med de øvrige Tegninger skulde I gemme, saaledes at I altid kan glæde jer over jert eget Arbejde.

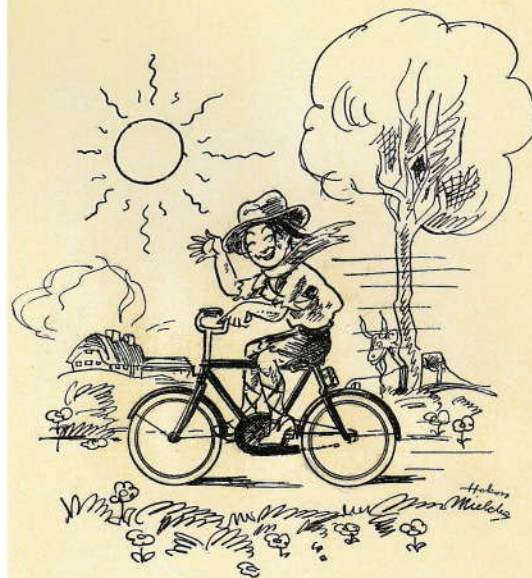
„Ole“ Lukøje“.

— Ole Lukøje hviskede Børnene i Øret, at saafremt de straks sov, vilde de næste Morgen faa Mælk og Fløde fra

Mejeriet i „Hvide Hus“, Telefon 151, og saa sov Børnene straks, for de vidste, at Mælk og Fløde fra Mejeriet i „Hvide Hus“, var det allerbedste. Bringes overalt.

„Klods Hans“.

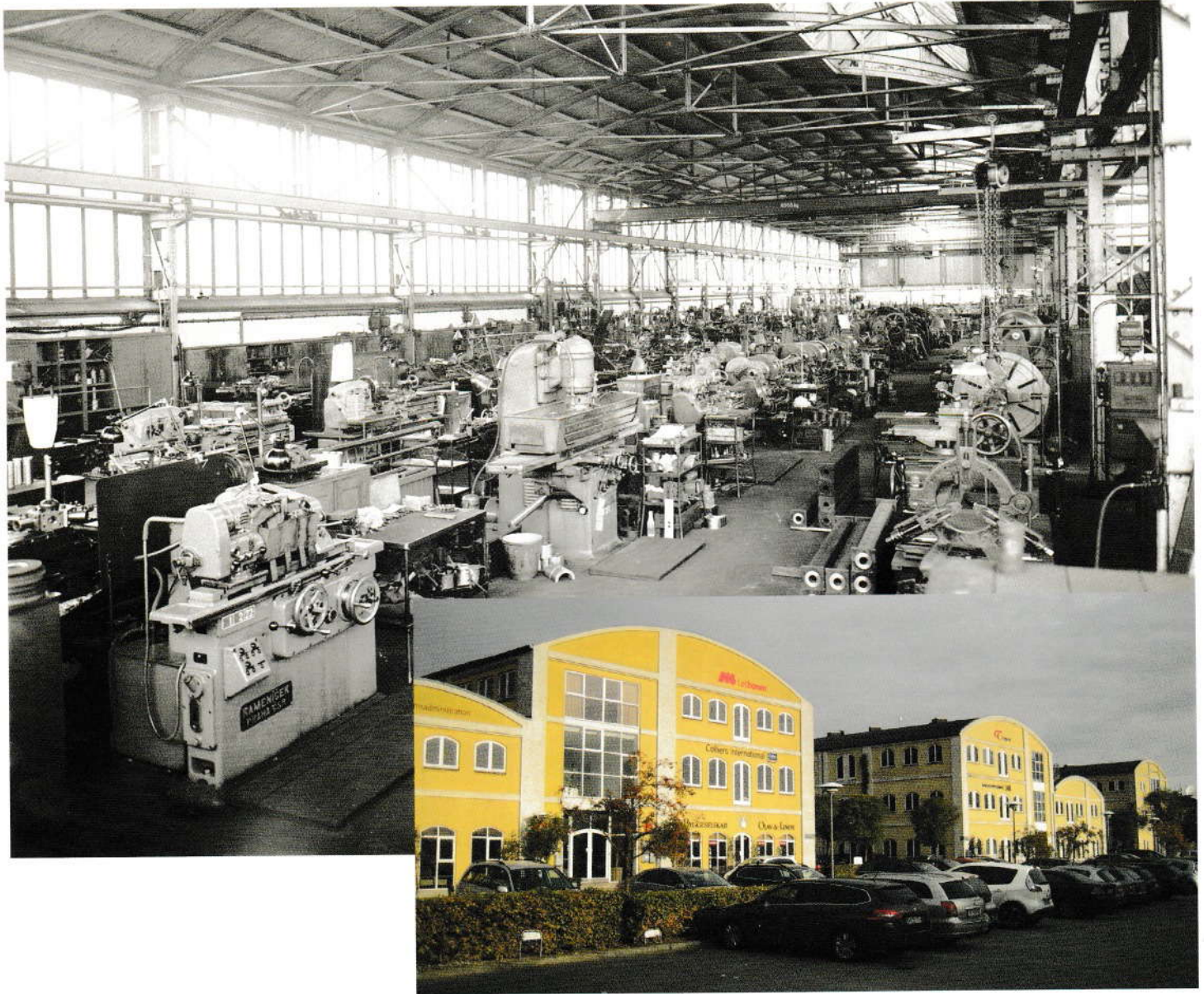

„Her kommer jeg!“ sagde „Klods Hans“ — han red paa en Cykle fra

P. HANSEN,
Cykleforretning og Ladestation,
Silkeborgvej 34. Aabyhøj. Telefon 16.
Cyklereparation udføres samvittighedsfuldt og billigt.

Januar 2016

MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORS DAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

Frichsparken og Frichs Fabrikker.

I år er det 30 år siden, at al industriproduktion var slut i det store fabrikskompleks, som siden begyndelsen af forrige århundrede husede Frichs A/S, Aaby Kommunes største arbejdsplads. Fabrikken var allerede gået konkurs i 1979. Kosankoncernen købte resterne og forsøgte med en formindsket arbejdsstyrke at opbygge en ny produktion af gasflasker og gasmotorer. I 1986 var det slut, og Kosan solgte fabrikskomplekset ved Århus Å til byggeselskabet Brdr. de Linde, der ombyggede det til en erhvervspark for mindre virksomheder under navnet Frichsparken.

De sammenbyggede fabriksbatterier på farvebilledet rummede engang kedelsmedie, lokomotivværksted, bore- og fræseværksted og drejerværksted, men som det ses, blev to af hallerne fjernet. Det andet billede viser maskinopstillingen i en af hallerne. Billedet er fra o. 1960. Bygningerne, som de ser ud i dag med mere end 100 erhvervslejemål, er nænsomt restaureret og med tydeligt præg af, at her lå tidligere et stort fabrikskompleks.

Foto: Aaby-Aabyhøj Lokalhistoriske Arkiv.

Februar 2016

MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORS DAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29						

Åbyhøj med Haslevej i forgrunden og Århus bagved.

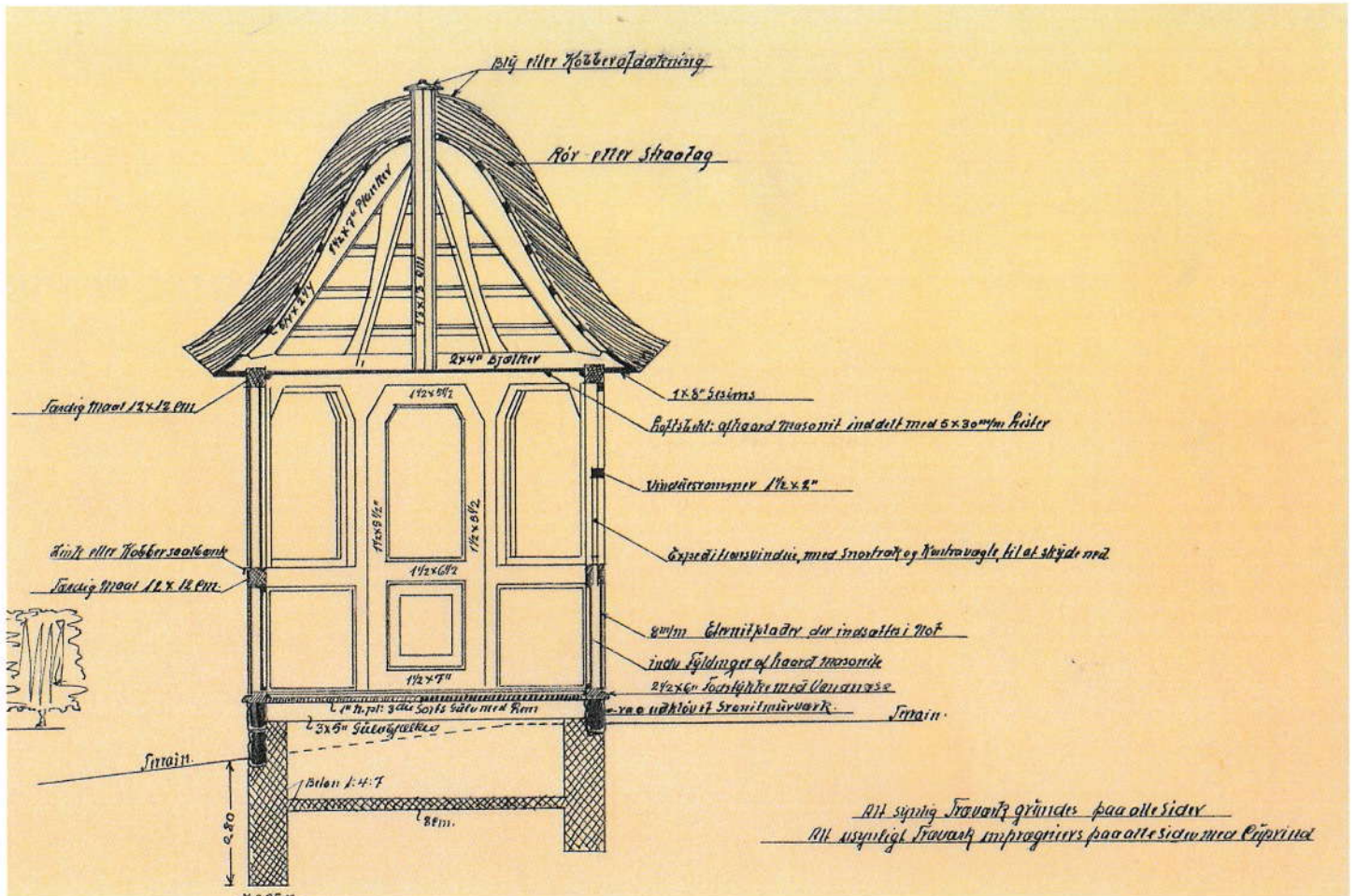
I perioden 1945-1960 opførtes mange parcelhuse og rækkehuse i Åbyhøj. Billedet er fra 1956. Handelsgartner Thorvald Espersens gartneri ses i midten af billedet og i forgrunden markerne til gården Mariendal, der få år efter blev bebygget

med de gule rækkehuse på Kamma Rahbeks Vej og Harald Kiddes Vej.

Foto: Århus Kommunes Lokalhistorisk Samling.

Marts 2016

MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

Kiosk i Parken.

Vi ser her tegningerne af den kommunale kiosk, der blev opført i Parken i 1933. På fotoet ses senere tømmermester Tage B. Schmidt og frisør W. Kypper efter en fodboldkamp. I baggrunden den store sten.

En tømmerkonstruktion med kobber-top, rør samt serveringslem med snoretræk og kontravægte - og med anvendelse af kobbersøm og cuprinol. Alt tegnet af kommuneingeniør M.P. Petersen.

Kiosken indgik i stadionanlægget, og den blev udlejet i licitation for et år ad gangen. 1935: kr. 150. I forbindelse med indvielsen i 1944 af det nye stadion syd for Aaby Skole flyttedes kiosken til hjørnet, hvor Åbyvej svinger ned mod Aaby. Her blev den et søgt sted for skoleelever.

Foto: Privat eje.
Tegning: Aaby-Aabyhøj Lokalhistoriske Arkiv.

April 2016

MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

Aaby Kommune lod i 1950 maleren Alfred V. Jensen gøre dette maleri af O.I. Offeresen.

Familien OfferSENS hus på Åbyvej o. 1950.

Familiens gravsten på Åbyhøj Kirkegård.

Den store sten i Parken, der blev ført hertil i 1925, fik i 1982 indskrifter svarende til OfferSENS virke.

Den store mand i Aaby Kommune.

Få har som O.I. Offeresen haft indflydelse på udviklingen i Aaby Kommune. Offer Ingvar Offeresen blev født den 7. april 1882 i Hadbjerg. I sin ungdom blev han uddannet karetmager. I 1907 blev han gift med Olga Anine Offeresen f. Hansen. I 1911 begyndte han som selvstændig karetmager i Aabyhøj. I 1917 blev han medlem af sognerådet. 1922 valgtes han til medlem af Aarhus Amtsråd. På grund af de mange hverv, opgav han

allerede i 1922 karetmagervirksomheden. I 1925 blev han sognerådsformand. OfferSENS politiske virksomhed førte til, at han i perioden 1936 til 1950 sad i Landstinget. OfferSEN har alle årene repræsenteret socialdemokraterne. OfferSEN boede i mange år i huset på Åbyvej 50. Han døde 10. februar 1952.

Foto: Aaby-Aabyhøj Lokalhistoriske Arkiv.

Maj 2016

MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

Aaby Vestergaard.

Aaby Vestergaard er i dag revet ned. Den lå på det areal, hvor erhvervsvirksomhederne på Tomsagervej og Brem-sagervej ligger i dag. Aaby Vestergaard er udflyttergård fra Aaby. Den var ikke med i den store udflytning i 1822, men blev udflyttet fra Aaby, da jernbanen mellem Århus og Randers åbnede i 1863. Den havde et jordtilliggende på ca. 10 tønder land, idet en del af jorden blev afgivet til anlæg af banen. Gården var i drift indtil omkring 1960. Billedet er fra maj 1964 og taget fra syd mod nord. I bag-

grunden kan man se tagene af AL2bolig's 4 dobbelthuse på Åbyvej 141-155. En del af den vej, der førte fra Aaby til gården, kan stadig ses i dag, idet en lille sidevej på Kærvej, der ligger overfor det grønne område, i tidligere tid førte helt ud til Aaby Vestergaard.

Foto: Århus Kommunes Lokalhistorisk Samling og gengivet med velvillig tilladelse af pressefotograf Ib Rahbæk Clausen i år 2000.

Juni 2016

MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

Solgaardens årlige sommerfest.

I 1972 startede Boligforeningen Solgaarden en årlig sommerfest. Disse sommerfester fandt sted i en periode over ca. 10 år, fortæller Aksel Kolding Hoffmann, der i disse år var medvirkende ved arrangementerne. I de første år varede denne fest i en uge, men det tog lidt af med årene. Alle aldersklasser var med, når der bl.a. blev gennemført håndbold- og fodboldturneringer afdelingerne imellem.

Billedet er fra 1974 og taget ved sommerfesten i afdeling 306, hvor man ser Sporvejenes orkester i baggrunden. De to piger med det fine banner er til venstre Jytte Havbro og til højre Anne Marie Knudsen. Boligblokken i baggrunden af billedet ligger ud mod Anker Jensens Vej.

Foto: Aaby-Aabyhøj Lokalhistoriske Arkiv.

Juli 2016

MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORS DAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

Dobbelthusene på Henrik Hertz Vej.

I år er det 70 år siden, at det sidste af de fem dobbelthuse på Henrik Hertz Vej blev færdigt. Husene er opført i perioden 1944-46 af Aabyhøj Boligforening (nu AL2bolig). Husene var efter datidens målestok store, nemlig på hele 100 kvm plus kælder og dertil en lille have, hvor man kunne dyrke sin egne grøntsager m.m. De fire af husene er opført af Murernes Cooperative Forretning og det sidste af en lokal murermeister, Frederik Blæsild. Boligforeningen har gennem de forgangne 70 år vedligeholdt og moderniseret husene. Seneste renovering har fundet sted i 2012, med nye vinduer, nyt tag og solceller. Billederne viser husene omkring 1960 og i 2015.

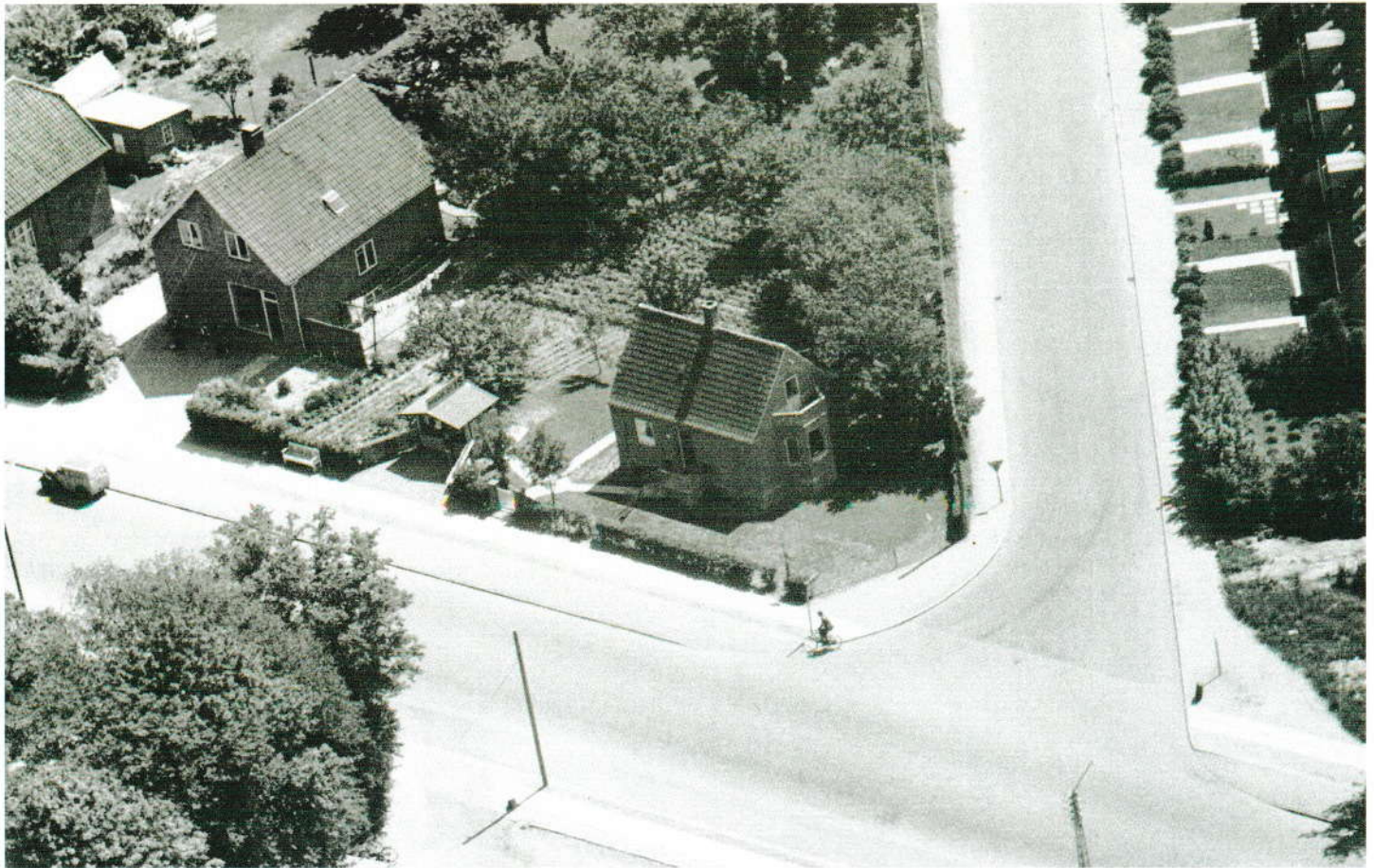
Foto: Århus Kommunes Lokalhistorisk Samling.

August 2016

MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

Tousvej fra kommunal vej nr. 5 til "lukket" vej.

Tousvejen blev i 1888 den 5. kommunale vej i Aaby Kommune. Borgere beklagede sig over at skulle helt ind omkring *Haslevejen* (Thorsvej) for at komme til Aaby med skole, kirke, sognerådet i skolestuen, sygekasse og høker. På billedet her er vi i 1949, hvor *Tousvej* var en meget benyttet vej til Aaby og Viby. Buslinje 5 til Århus havde holdeplads her på den nordlige side af *Silkeborgvej*.

I 1972 kom de store forandringer: Udvidelse af *Silkeborgvej* fra *Ludvig Holbergs Vej* til den nye *Viby Ringvej*, hvor alle parceller på den sydlige side af vejen måtte afgive arealer. Huset i midten af billedet blev nedrevet, *Tousvej* spærret ved *Silkeborgvej* og vendeplads etableret.

Foto: Aaby-Aabyhøj Lokalhistoriske Arkiv.

September 2016

MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

Bager Østergaard på Silkeborgvej lige neden for St. St. Blichers Vej.

Billedet øverst er fra 1955, hvor bagermester Johannes Østergaard købte bageriet og forretningen på Silkeborgvej 309 efter bagermester C. N. Hoffmann.

Forretningen blev moderniseret med nyt inventar og belysning, og indehaverens navn kom til at pryde facaden. Som nyskabelse blev en kageautomat anbragt til højre for døren til forretningen. Efter lukketid rullede Østergaard automaten

hen foran døren og kunne således fylde op indefra, en form for selvbetjening. Billedet er fra 1956.

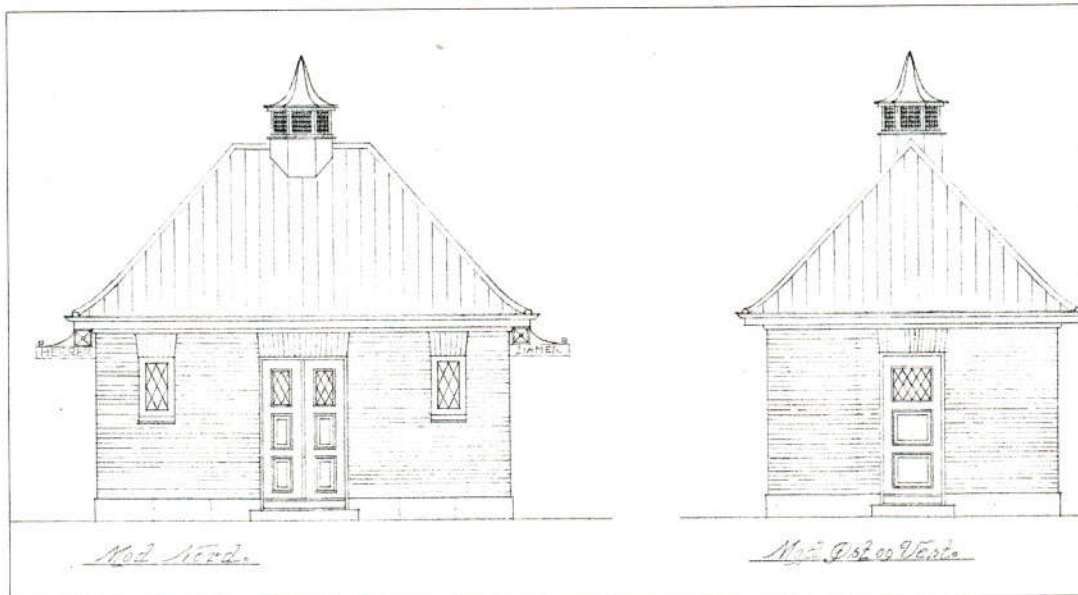
Bagermester Rønn overtog omkring 1970 forretningen, der i dag er omdannet til beboelse.

Generelt savner vi billeder, oplysninger og historier fra forretningslivet på denne del af Silkeborgvej!

Foto: Aaby-Aabyhøj Lokalhistoriske Arkiv.

Oktober 2016

MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

Toiletter på Silkeborgvej ved den nye kirkegård.

Grundstenen til Aabyhøj Kirke blev lagt den 6. juli 1942, og kirken indviedes den 25. november 1945. Areal til kirkegård og kirke var erhvervet i 1924, og de første begravelser fandt sted her i 1925.

Efterhånden som kirkegården tog form fremkom ønsker om toiletter i nærheden. Menighedsrådet og sognerådet gik sammen om opgaven. Fra referat fra sognerådsmøde den 14. april 1932: "Formanden meddelte, at opførelsen af nød-tørftsanstalten ved den nye kirkegård var kalkuleret til 3.000 kr. Foreslog at menighedsrådet bemyndigedes til at påbegynde

arbejdet, samt at Aaby Kommune gav tilsagn om at dække en del af udgiften. Tiltrådtes."

Det formodes, at arkitekten var kommuneingeniør M.P. Petersen. Designet med udluftningstårn på taget kendes ved andre bygninger i Åbyhøj.

Med opførelsen af materielgården på kirkegården i 1972 blev der her indrettet offentligt toilet, og det røde murstenshus anvendes nu til opmagasinering. Fotografiet er fra 2010.

Foto: Aaby-Aabyhøj Lokalhistoriske Arkiv.

November 2016

MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

Silkeborgvej under stadig udbygning – her i 1957.

Silkeborgvej blev anlagt som landevej i 1854 med makadamiseret belægning. Som overgang fra Aarhus Købstads Jorder til Aaby Byes Jorder valgtes et vadested lige ved nuværende Birkeparken. I 1914 blev vejen brolagt og nivelleret, så der fremkom skrænter ved siderne og bratte stigninger ved fx Thorsvej. Silkeborgvej var en amtsvej, men Aaby Kommune måtte deltage i udgifterne, idet man ønskede rørlagte afløb i stedet for grøfter.

Billedet er fra 1957 ved Sophus Bauditz Vej. Arbejdsopgaven omfattede udskiftning af afløbsrør. På det tidspunkt var cykelstien ikke anlagt her, det skete i begyndelsen af 1960'erne. Sneskærme fandt anvendelse som gangbroer og standarden for arbejdstøj hører ikke vores tid til.

Foto: Aaby-Aabyhøj Lokalhistoriske Arkiv.

December 2016

MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORS DAG	FREDAG	LØRDAG	SØNDAG
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

Uden sælgere ingen kalender.

Også i år en stor tak til dem, der støtter vor forening ved at forhandle vores kalender:

Frisør Jens - Danske Bank - Arbejdernes Landsbank - Tobaksafdelingen i Kvickly - Fisker-Min Slagter - Rema 1000 - Den Gamle Slagter Fisker, Charlottehøj kød.

Desuden en tak til vore sponsorer:

Aabyhøj Håndværker- og Handelstandsforening - Gissel Møbler - AL2 bolig - Home.

Aaby-Aabyhøj Lokalhistoriske Forening.

Foreningen har til huse sammen med Lokalhistorisk Arkiv på Åby Bibliotek, Ludvig Feilbergs Vej. Her er mødestedet for de fleste af foreningens arrangementer.

Foreningen blev stiftet i 1988 og har nu 420 medlemmer.

I reglen er der seks arrangementer om året, hvoraf det ene gennemføres i samarbejde med Biblioteket.

Et lille indtryk fra årets program:

- 4. maj en aften med alsang og rundvisning i Parken.
- August: Sensommerudflugt i Østjylland fra Randers langs fjorden til Sødringholm, Hadsund og Visborg.
- September: Arrangement om veje, vejhistorie og samfærdsel i Åbyhøj 1890-1965.
- November: Gartnerfamilie og gartnerliv – ost og rødvin – Kalender 2016.
- Februar 2016: Aaby 1924-1996 set med egne øjne. Lydoptagelse med personlig skildring fra Gl. Aaby.

Det er muligt at følge foreningens aktiviteter på

www.lokalhistorisk-forening-aabyhoj.dk.

Indmeldelse i foreningen kan foretages via hjemmesiden, kontakt til en af bestyrelsens medlemmer eller ved henvendelse på arkivet i åbningstiden, torsdag 15.30-17.30.

Årligt kontingent: 50 kr.

Bestyrelsen består for tiden af følgende medlemmer:

Formand:	Gunner Rosenstedt Nielsen, tlf. 8615 9545 / 4035 6799
Kasserer:	Robert Rasmussen, tlf. 26133840
Sekretær:	Erland Wittus, tlf. 8625 9086 / 2272 8230
Bestyrelsesmedlem:	Niels Løgager Nielsen, tlf. 8615 3688 / 2024 5180. Niels er leder af arkivet.
Bestyrelsesmedlem:	Arne Sørensen, tlf. 2267 9181
Suppleant:	Preben Blæsild, tlf. 8615 7344
Suppleant:	H.P. Mortensen

Aaby Byes Jorder 1958.

Dette sognekort angiver med farver de 20 største matrikler. Dermed fremtræder udmatrikuleringen og udskiftningen i 1822 klart. Placeringen af nogle af gårdene er markeret med en rød prik.

Matrikelskort i 1:4000.

Aaby By.

Aaby Sogn, Hasle Herred.

Aarhus Amt.

Kort 1:2000

*Lærkes Kildebæk Kirkeby
for
Hasle Herred
i Aarhus Amt*

*Lærkes
Kildebækgaard*

